

Obvodné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

3. ročník, školský rok 2010/2011

Testové úlohy pre kategóriu F (6. ročník ZŠ a 1. ročník OG), maďarská verzia

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* Magyarország déli részén játszódtott le az a véres csata, mely utat nyitott a 150 éves török uralomnak Közép-Európában. A magyar király menekülés közben a patakba fulladt. A török hadsereg előtt megnyílt a főváros felé vezető út.

- a) Mikor és hol játszódtott le a csata?
- b) Ki volt az a magyar király, aki a patakba fulladt?
- c) Az ütközet idején melyik város volt Magyarország székesfővárosa?

2.* Magyarország 1527 –ben rendkívüli helyzetbe került – két királya volt. Ezek képmásai a mellékelt ábrákon láthatók.

A

B

- a) Állapítsátok meg a két király nevét és írjátok a megfelelő képhez.
- b) A királyok egyike segítséget kért attól az uralkodótól, akinek a zászlaját félhod ékesítette. Ki volt ez az uralkodó és melyik országban uralkodott? Melyik magyar király kért tőle segítséget?

3.* Buda elfoglalása után Pozsonyba költöztek a fontos hivatalok. Az alábbiak közül válasszátok ki azokat, amelyek nem tartoztak ezek közé.

Magyar Kamara, az esztergomi érsek hivatala (székhelye), az országgyűlés, a helytartóság, Budai pasalik

4.* Pozsony hosszú időre Magyarország fővárosa lett.

- a) Melyik évben lett hivatalosan fővárossá nyilvánítva?
- b) Írjátok le, hogyan nevezték abban az időben a fővárost a szlovákok, németek és a magyarok.

5.* A 16. századi szlovákiai protestáns személyiség Bártfán született. Megírta az öt város hitvallását.

- a) Ki volt ez a személyiség?
- b) Soroljátok fel három várost az említettek közül.

6.* Elődeink már örök idők óta tudták, hogy az olyan hegységek, mint a Selmeci –hegység, vagy a Szlovák - Érhegység fémekben gazdagok. Szlovákia hegyei főleg rézércben bővelkedtek. A rezet különböző fémekkel ötvözték, hogy tulajdonságait javítsák. Írjátok le, a fém nevét, amely az alább felsorolt fémek ötvözetéből jön létre:

- a) réz és ón ötvözete
- b) réz és cink ötvözete

7.* Szlovákia déli határát várrendszer védte. Az alábbiak közül válasszátok ki azokat a várakat, melyek képesek voltak védelmet nyújtani.

Nógrád , Csejte, Kékkő, Vöröskő, Detrekő, Szepesi vár, Árva vára, Léva, Divény

8.* Egy Aetiops nevű férfi jelentős szerepet játszott egyik szlovákiai vár történetében.

- a) Melyik vár történetéhez fűződik?
- b) Milyen jelentős szerepet játszott Aetiops?
- c) Milyen származású (nemzetiségű) volt Aetiops?

9.* A Habsburgok erős államot hoztak létre, de a magyar nemesség nehezen viselte jogainak csorbítását és több felkelésben fordult a Habsburgok ellen. Hogy nevezték a Habsburgok katonaságát és hogyan a nemesség katonaságát a 17. század végén és a 18. század elején?

10.* II. Habsburg Rudolf kedvelte a „kémiaát“ és alkímistái megpróbáltak egyfajta nemes fémot előállítani és kerestek egy különös követ. Milyen fémot akartak előállítani és milyen követ kerestek?

11.* Besztercebányán létezett a „Krisztus Teste - Fraternitas Corporis Christi“ egyesület.

- a) Milyen foglalkozású emberek voltak az egyesület tagjai?
- b) Mi volt a „Fraternitas“ célja?

12.* A Rózsahegy (Ružomberok) melletti Ludrófalva (Ludrová) gótikus templomának (lásd a képen) kapuzatának falában kardvágások nyomai láthatók. A legenda szerint a nemesek ilyen módon jelezték hazatérésüket a csatából. Állítólag a legmélyebb nyomot Sobieski János lengyel király véste kardjával a kapuzat falába, amikor hazafelé tartott a győzedelmes csatából, melynek egész Európa megörült.

- a) Melyik évben és hol játszódtott le a csata?
- b) Kit győztek le akkor?

13.* Részt vettem II. Rákóczi Ferenc felkelésében. Amikor a felkelés véget ért, beálltam a betyárok közé és társaimmal együtt két évig raboltam. Majd Liptószentmiklóson elfogtak és halálra ítélték. Ki vagyok én?

14.* A képen egy 18. századi pénzérmét láthattok, melyet területünkön használtak. Hogy nevezték a pénzérmét?

15.* 1713-ban VI. Károly király kiadta az ún. Pragmatica Sanctiót. Mit tartalmazott a törvény?

16.* Kedvelte a matematikát, 23 évesen lépett a trónra, 16 gyermeke született, akikről példásan gondoskodott. A gyermekek számára fontosnak tartotta a műveltséget, ezért elrendelte az iskolaalapításokat és a kötelező iskolalátogatást. Ki volt ez a magyar királynő?

17.* A nyolcírányú rejtvényben találjátok meg a 18. században élt négy szlovák tudós nevét, és írjátok be a válaszlapba.

W	R	U	B	O	R	T	K
P	L	A	N	T	Á	Á	D
I	J	N	U	T	L	I	Ú
O	B	E	L	O	L	N	S
M	U	E	N	R	O	A	N
I	T	R	S	A	K	E	L
A	E	A	H	A	R	B	A
B	S	F	Á	N	D	L	Y

18.* Az egyik magyarországi uralkodó kiadott egy dokumentumot, mellyel lehetővé tette a vallásszabadságot.

- a) Hogy nevezték ezt a dokumentumot?
- b) Melyik évben lett kiadva?
- c) Melyik uralkodó nevéhez fűződik ez a dokumentum?

19. Thomsen, Darwin és Fuhlrott találkozhattak, mert egymás kortársai voltak. A felsorolt személyiségek neve mellé írjátok az ország nevét amelyikben születtek és a felfedezést (leletet), amelyről híressé váltak.

20. A későbbi kőkorszakban több emberfaj élt, amíg kifejlődött a mai ember. Három faj latin megnevéze összekeveredett. Segítsétek összerakni a megnevezéseket az alábbi szótagokból és írjátok mellé a magyar megfelelőjét is. Ezt követően válaszoljatok a válaszlapon található kérdésekre is.

PIE TUS HA SA BI EREC NS LIS

21. Különböző helyeken bukkantak rá az őskori ember jelenlétének nyomaira. Egészítsétek ki az alábbi mondatokat, a helyek kezdőbetűinek segítségével.

a) J.....szigetén bukkantak rá a hiányzó a majom és az ember közötti összekötő kapocsra, melyet.....neveztek.

b) A Nvölgybenévben az őskori ember csontjaira bukkantak, melyet a lelőhelyről neveztek el.

c) V spanyolország Abarlangban a falakon az őskori emberek gyönyörű.....találták.

d) Szlovákia területén avadászok településeit a termálvizek forrásai mellett, M.....községben találták.

22. Az alábbi szavakból alkossatok egymáshoz tartozó hármas csoportokat.

Minotauros, Schliemann, Agamemnón, Homéros, Kréta, Maratón, Dareios, Odysseia, Trója, Miltiades, labirintus, archeológus

23. Olvassátok el az alábbi történelmi szöveget és válaszoljatok a kérdésekre.

A barbárok élükönA..... közeledtek és aB..... Leonidász, királlyal a biztos halálba mentek, előbbre vonult a szoros felé.

a) Az „A” betű helyébe írjátok a barbárok uralkodójának nevét.

b) A „B” betű helyébe írjátok a nép nevét.

c) Melyik államban uralkodott Leonidasz?

d) Hogyan nevezték a szövegben említett szorost?

e) Melyik hadsereg győzött a szoros melletti csatában ?

f) Melyik évben játszódtott le az ütközet?

24. Olvassátok el a szemelvényt Periklész gyászbeszédéből, melyet Krisztus előtt 430-ban mondott az athéni katonák felett és válaszoljatok a kérdésekre. A szövegben feltüntetett vastagon szedett betűk helyébe írjátok a megfelelő kifejezést a megadott lehetőségek alapján. A megoldást írjátok a válaszlapra.

„Olyan**A**.....élünk, amely nem igazodik szomszédaink törvényei után, inkább mi magunk szolgálunk például, mintsem hogy másokat utánoznánk. A neve pedig**B**....., mivel nem kevesekre, hanem a többségre támaszkodik. ... Ez a**C**.....hatalma, mert az államot sokan igazgatják. Törvényeink szerint mindenki**D**....., a hivatalokba bekerülhet mindenki**E**.....szerint.“

a) **A** helyébe: köztársaságunk, kormányunk, alkotmányunk, monarchiánk

b) **B** helyébe: timokrácia, tyrannia, oligarchia, demokrácia

c) **C** helyébe: hadvezéreket, nép, gazdagoké, aristokratáké

d) **D** helyébe: egyenjogú, némely, különálló, saját

e) **E** helyébe: érdemek, képességek, vagyon, társadalmi rang

25. A képeken az uralkodó neve kétféle betűtípussal van leírva. Nézzétek meg és egészítsétek ki az alábbi szöveget.

1.

2.

Az 1. számú feliratot**A**..... írással írták, a 2. számú**B**..... írással. Az uralkodó neve**C**..... .

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Štefan Podolinský, Mgr. Judita Poliačiková,
Mgr. Ľubomír Staňo

Recenzent: PhDr. Daniela Kodajová

Prekladateľ: Ing. Veronika Zsideková

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2011

© Slovenská komisia Dejepisnej olympiády